

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2022. május 20.)

a szervesetlen arzén takarmányban való jelenlétének nyomon követéséről

(2022/C 206/01)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) Az arzén szervesetlen és szerves formái toxicitásukat tekintve jelentősen eltérnek egymástól, a szerves arzénvegyületek nagyon alacsony toxikus potenciállal rendelkeznek. Következésképpen az arzén állati (és emberi) egészségre gyakorolt lehetséges káros hatásait az adott takarmányban (vagy élelmiszerben) lévő szervesetlen frakció határozza meg. A takarmány-alapanyagokban, például a halakban, más víziállatokban és az azokból származó termékekben, valamint az algákban és az azokból származó termékekben az arzén elsősorban szerves formában van jelen. Ezért az ilyen takarmány-alapanyagok teljes arzéntartalmára vonatkozó adatok nehezen értelmezhetők a káros hatások kiváltásának lehetősége szempontjából.
- (2) A 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ a takarmányozásra szánt termékek széles körét illetően meghatározza az arzén felső határértékeit. A felső határértékek a teljes arzéntartalomra vonatkoznak, mivel a takarmányban előforduló arzén felső határértékeinek meghatározásakor a szervesetlen arzén külön elemzésére nem állt rendelkezésre rutinszerű analitikai módszer, és csak a teljes arzén szintjét lehetett rutinszerűen elemezni.
- (3) A fémekkel és nitrogénvegyületekkel foglalkozó uniós referencialaboratórium megerősítette, hogy a tengeri, állati és növényi eredetű takarmányokban található szervesetlen arzén elemzésére rutinszerű analitikai módszerek állnak rendelkezésre, ez nem vonatkozik azonban az ásványi takarmánymátrixokra. Az ásványi takarmányokban azonban az arzén szervesetlen formában lesz jelen, így a teljes arzéntartalom meghatározása az ilyen takarmánymátrixokban jó becslésre ad lehetőséget a szervesetlen arzén koncentrációt illetően.
- (4) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) adatbázisában csak korlátozottan állnak rendelkezésre a szervesetlen arzén takarmányban való jelenlétére vonatkozó adatok.
- (5) Ezért, mielőtt fontolóra vennék a szervesetlen arzén felső határértékének bizonyos takarmányokban való meghatározását vagy bármely más, az állati és emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához szükséges kockázatkezelési intézkedés meghozatalát, helyénvaló Unió-szerte nyomon követni a szervesetlen arzén jelenlétét a takarmányokban,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/32/EK irányelve (2002. május 7.) a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról (HL L 140., 2002.5.30., 10. o.).

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. A tagállamok a takarmányipari vállalkozók tevékeny közreműködésével kövessék nyomon a takarmányban jelen levő szervesetlen arzént. A szervesetlen arzén és a teljes arzéntartalom közötti arány meghatározása céljából ajánlatos ugyanazon mintákban meghatározni a teljes arzéntartalmat.
2. Különösen a következő takarmány-alapanyagokból és összetett takarmányokból kell mintát venni:
 - a) fűből, szárított lucernából és szárított lóheréből készült liszt;
 - b) szárított (cukor)répapép és szárított (cukor)répamelasz;
 - c) pálmamagpogácsa;
 - d) halak, egyéb vízi állatok, és azokból nyert termékek;
 - e) algaliszt és algalisztből nyert takarmány-alapanyagok;
 - f) halat vagy más vízi állatot, illetve azokból nyert termékeket és/vagy algalisztet és algalisztből nyert takarmány-alapanyagot tartalmazó takarmánykeverékek.
3. Annak érdekében, hogy a minták reprezentatívak legyenek a mintavétel tárgyát képező tételre nézve, a tagállamoknak követniük kell a 152/2009/EK bizottsági rendeletben ⁽²⁾ meghatározott mintavételi eljárásokat.
4. A tagállamok az elemzések eredményeivel összefüggésben az EFSA adatszolgáltatási formátumát követve, az élelmiszer- és takarmányügyi standard mintaleírásra vonatkozó EFSA-iránymutatással ⁽³⁾, valamint az EFSA további egyedi adatszolgáltatási követelményeivel összhangban legkésőbb 2023. június 30-ig biztosítsák a rendszeres adatszolgáltatást az EFSA felé.

Kelt Brüsszelben, 2022. május 20-án.

a Bizottság részéről
Stella KYRIAKIDES
a Bizottság tagja

⁽²⁾ A Bizottság 152/2009/EK rendelete (2009. január 27.) a takarmányok hatósági ellenőrzése során alkalmazott mintavételi és vizsgálati módszerek megállapításáról (HL L 54., 2009.2.26., 1. o.).

⁽³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>